

DUS
A. Kołomojski



PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 3923109; fax: (+48) 022 3923120

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-254/11/ZŚP
W/14942 /11

Warszawa, dnia 27 maja 2011 r.



Pani Jolanta FEDAK
MINISTER PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Szanowna Pani Minister,

W nawiązaniu do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe, nadesłanego przy piśmie nr DUS-0210-11-CG/11 z dnia 12 maja 2011 r., w załączeniu uprzejmie przesyłam uwagi Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa do tego projektu.

z wydaniami szacunku

WICEPREZES
Prokuraturii Generalnej
Skarbu Państwa
[Signature]
Iwona Gintowt-Juchniewicz



PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

KR-51-254/11/ZSP

2011.05.26

Uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe

1. W podstawie prawnej projektowanego rozporządzenia brak jest art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Skoro w rozdziale 3 projektowanego rozporządzenia reguluje się nie tylko sprawy objęte upoważnieniem art. 128a pkt 4, to również przepis art. 116 ust. 5 musi być podstawą prawną tego rozporządzenia. Ponadto w podstawie prawnej w metryczce promulgacyjnej ustawy należy dopisać „poz. 1227”.
2. W projektowanym rozporządzeniu używa się skrótów „organ rentowy” i „Zakład”. Skróty te należałoby omówić w rozdziale 1 – Przepisy ogólne, gdyż objaśnienie zawarte w art. 4 pkt 6 ustawy nie jest w tym względzie wystarczające.
3. W projektowanym rozporządzeniu wielokrotnie odsyła się do „odrębnych przepisów”. Mając na uwadze adresatów projektowanego rozporządzenia, którym są nie tylko organy emerytalno-rentowe ale również ubezpieczeni, jako pełnoprawna strona postępowania, jest konieczne konkretne wskazanie przepisów, do których następuje odesłanie.
4. W projektowanym rozporządzeniu wielokrotnie jest zastosowana formuła „powinność”. Formuła taka nie przesądza obligatoryjności albo fakultatywności projektowanej regulacji. Dlatego też, w celu konkretnego ustalenia charakteru formułowanych przepisów, należałoby je zredagować w sposób jednoznacznie wskazujący na obowiązek albo dopuszczalność postępowania w sposób opisany w danym przepisie.
5. Przepis § 3 ust. 3 należałoby skreślić, gdyż przepisy prawa polskiego nie mogą regulować postępowania przed zagraniczną instytucją ubezpieczeniową. Mogą natomiast regulować postępowanie polskich organów emerytalno-rentowych w sprawach pomocy zagranicznym instytucjom ubezpieczeniowym udzielanej na podstawie wiążących RP umów międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych.
6. Przepis § 4 ust. 1 jest powtórzeniem art. 116 ust. 1 ustawy; należałoby go zatem skreślić.
7. W § 4 ust. 3 zamiast o „stronie internetowej” ZUS należałoby stanowić o „stronie ZUS w Biuletynie Informacji Publicznej”, gdyż tylko Biuletyn Informacji Publicznej jest urzędowym publikatorem teleinformatycznym, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. Nr 112, poz. 1198 z późn.zm.).
8. W § 5 ust. 2 należałoby skreślić „dane płatnika składek oraz potwierdzenie przez płatnika składek podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu”, gdyż upoważnienie art. 128a pkt 4

wyklucza żądanie od zainteresowanego informacji, które są znane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

9. W § 5 ust. 5 i 7 sankcją niezuzupełnienia wniosku może być tylko decyzja o odmowie wszczęcia postępowania. Nie może być nią odmowa prawa do świadczeń, gdyż rozstrzygnięcie takie jest sprzeczne z art. 61a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
10. W § 6 ust. 2 należałoby – zgodnie z upoważnieniem art. 128a pkt 3 ustawy – dokładnie określić sposób dokumentowania daty złożenia wniosku w przypadku składania go za pośrednictwem płatnika składek (art. 116 ust. 3 ustawy).
11. W § 6 ust. 3 wyrazy „ przez zakład karny lub areszt” należałoby zastąpić wyrazami „przez dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego”, zgodnie z art. 2 pkt 5 Kodeksu karnego wykonawczego. Podobna uwaga odnosi się do § 19 ust. 2.
12. Przepis § 6 ust. 8 należałoby skreślić, gdyż wykracza on poza upoważnienie art. 128a ustawy.
13. W § 7 ust. 1 nie można pozostawić ZUS całkowitej swobody postępowania, lecz należałoby sprecyzować warunki zobowiązujące ZUS do przyjęcia wniosku złożonego przez osobę sprawującą faktyczną opiekę.
14. W § 7 ust. 2 należałoby skreślić wyrazy „oraz dokumentacji dotyczącej wieku lub stanu psychofizycznego zainteresowanego”, gdyż przepisy ustawy nie przewidują obowiązku dokumentowania przez osobę sprawującą faktyczną opiekę tego rodzaju okoliczności.
15. Przepis § 8 należałoby skreślić, gdyż wykracza on poza upoważnienie art. 128a ustawy i jest sprzeczny z art. 116 ust. 2 ustawy.
16. W rozdziale 3, zgodnie z art. 128a pkt 4 ustawy, jest konieczne dodanie na początku przepisu zobowiązującego ZUS do wezwania zainteresowanego, który złożył wniosek, do doręczenia określonych dokumentów. Ustawa zakłada, że ZUS posiada na koncie ubezpieczonego wszystkie dane niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia i jego wysokości. Dopuszcza żądanie przez ZUS dodatkowych dokumentów tylko wtedy, gdy nie posiada on niezbędnych danych. To zatem na ZUS spoczywa obowiązek ustalenia brakujących danych i wezwania zainteresowanego do ich dostarczenia. Tak więc ZUS jest obowiązany wszcząć postępowanie i ustalić brakujące dane, a dopiero w następstwie tego może żądać ściśle określonych dokumentów zawierających te dane, pod rygorem umorzenia postępowania albo wydania decyzji częściowej.
17. W konsekwencji uwagi sformułowanej w pkt 16, zgodnie z upoważnieniem art. 128a pkt 4 ustawy, przepisy § 9 - § 15 należałoby sformułować poprzez wymienienie okoliczności wymagających udowodnienia oraz wyszczególnienie rodzajów dowodów, które mogą być przedstawione dla udowodnienia tych okoliczności w poszczególnych postępowaniach.
18. W § 18 i § 20 ust. 1 nie może być użyty zwrot „w szczególności”, gdyż zgodnie z upoważnieniem art. 128a pkt 5 ustawy w akcie wykonawczym muszą być wyczerpująco wyliczone wszystkie dane, które mogą być udowodnione w drodze oświadczenia ubezpieczonego.
19. W § 20 ust. 1 jest konieczne ustalenie czy wymagane jest alternatywnie świadectwo pracy albo zaświadczenie płatnika składek, czy też wymagane są obydwie te dokumenty łącznie.

20. Przepis § 20 ust. 2 należałoby skreślić, gdyż wykracza on poza upoważnienie art. 128a ustawy.
21. Wątpliwości budzi treść § 21 ust. 1 co do możliwości potwierdzenia przez płatnika składek okresów nieskładkowych, skoro w tym czasie nie przekazywał on składek.
22. W § 22 ust. 2 jest zbędny pkt 5, gdyż różnicuje on status świadków pobierających świadczenia i niepobierających świadczeń, co narusza zasadę równości wobec prawa.
23. W § 25 należałoby dodać przepis będący odpowiednikiem § 16 ust. 2, nakazujący zwrot oryginałów dokumentów po sporządzeniu przez ZUS ich kopii lub notatki. Jednocześnie należałoby skreślić przepis § 26 ust. 2 i § 34 ust. 2 zdanie drugie.
24. W § 30 ust. 1 i 2 nie może być użyty zwrot „w szczególności”, gdyż zgodnie z upoważnieniem art. 128a pkt 7 ustawy w akcie wykonawczym muszą być wyczerpująco wyliczone wszystkie elementy, jakie musi zawierać decyzja w sprawie świadczenia i jej uzasadnienie.
25. Przepisowi § 30 ust. 3 należałoby nadać charakter fakultatywny, w celu dostosowania go do art. 107 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
26. W projektowanym rozporządzeniu nie jest wykonane upoważnienie art. 128a pkt 7 ustawy w części obejmującej elementy zawierane w pouczeniu do decyzji w sprawie świadczenia.
27. W § 34 ust. 3 należałoby jednoznacznie określić okres przechowywania akt spraw, zgodnie z upoważnieniem art. 128a pkt 8 ustawy.
28. W § 34 ust. 5 jest konieczne przesądzenie obligatoryjnego charakteru tego przepisu, zgodnie z art. 73 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 124 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
29. W § 35 zachodzi sprzeczność między ust. 1 i 2, które dotyczą różnych form prowadzenia akt sprawy, co wyklucza jednorodny dostęp zainteresowanego do tych akt.
30. Przepisowi § 36 należałoby nadać charakter obligatoryjny, z uwagi na równoznaczność pisemnej i elektronicznej formy prowadzenia akt sprawy.
31. Przepis § 38 należałoby skreślić, gdyż wykracza on poza upoważnienie art. 128a ustawy.
32. Przepis § 37 ust. 1 należałoby dostosować do art. 24 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 z późn.zm.), gdzie nie występuje pojęcie „średnioważony”.
33. Przepis uchylający § 43 należałoby skreślić i zastąpić stosownym odnośnikiem, gdyż rozporządzenie w nim wymienione traci moc z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia z mocy art. 194 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 z późn.zm.).

STARSZY RADCA
Prokuratury Generalnej
Skarbu Państwa

Zbigniew Spiewak